

Veľkonočná nedeľa 7 2024 B

AI Niektorí z nás počuli alebo čítali diela od Anthony de Saint Exupéryho. Tento spisovateľ okrem iného napísal aj toto: „*Pravda, ako viete, je to, čo zjednodušuje svet, a nie to, čo vytvára chaos.*“

KE Ježiš tesne pred svojím návratom k Otcovi sa okrem iného za nás modlí takto: „*Posväť ich pravdou; tvoje slovo je pravda.*“

DI Čo má Ježiš na mysli, keď hovorí o posväcujúcej pravde? Pravda zostáva nad nami a pred nami - a v tom je naša nádej uprostred klamu a lži. A aj keď je s nami, nikdy nie sme jej vlastníkami, ale len jej služobníkmi. Preto je treba ju hľadať, nie vytvárať, podriaďovať sa jej, nie ju manipulovať alebo vytvárať alternatívne pravdy. Skrátka byť pod ňou, nie nad ňou. Potom sme dúfať v jej víťazstvo a podieľať sa na nej tak, že sa v pravej pokore zaradíme medzi jej vyznávačov. Prečo máme byť poslušní pravde? To nám osvetľuje už Starý zákon, ktorý sa zamýšľa nad pravdou ako nad niečím, čo je predpokladom spoľahlivosti človeka, než ako nad súhrnom faktov z určitej oblasti. Spoľahlivosť je základnou zjavenou vlastnosťou Boha, ktorý sa tým odlišuje od nespoľahlivých pohanských bohov. Pravda je to, čo sa aj naďalej osvedčí alebo sa bude osvedčovať ako pevné a spoľahlivé.

PAR Problémom človeka od prvého hriechu je to, že ľahko upadá do omylu, nechá sa vmanipulovať do klamstiev. Často to človek vyjadruje okrídlenými vetami. Všetci mi Boh nejakú odpustí. Všetci sa nejakú dostanem do neba. Všetci to nejakú dopadne. Najčastejším klamstvom však býva presvedčenie, že pravda je relatívna. Spomeňme si na Piláta, ktorý sa pýta Ježiša: „Čo je pravda?“ Ježiš neodpovedá, lebo otázka je nesprávna. Keby sa Pilát spýtal: „Kto je pravda?“, určite by Ježiš odpovedal: „Ja som cesta, pravda a život.“

Aj pred príchodom Krista na zem mnohí ľudia hľadali pravdu. Stačí sa pozrieť na filozofov z Grécka. Jedným z najznámejších je aj Sokrates, ktorý žil viac ako 4 storočia pred Kristom. Za poznajúcu a vyjadrenú pravdu musel obetovať svoj život. Z jeho diel som narazil nedávno na zaujímavý výrok, ktorý dosť pravdivo popisuje realitu, ktorú nazývame demokracia. Píše: „*Demokratické zriadenie doplatí na to, že bude chcieť vyhovieť všetkým. Chudobní budú chcieť časť majetku bohatých a demokracia im to dá. Mladí budú chcieť práva starých, ženy budú chcieť práva mužov, a cudzinci budú chcieť práva občanov a demokracia im to dá. Zločinci budú chcieť obsadiť verejné funkcie a demokracia im to umožní. A až zločinci demokraciu nakoniec ovládnu, pretože zločinci od prírody bažia po pozíciách moci, vznikne tyrania horšia, než dokáže najhoršia monarchia, alebo oligarchia*“

Stále nám hrozí, že sa necháme v živote prevalcovať klamstvami. Aj klamstvom takzvanej demokracie. Dnes nám tak v cirkvi ako aj v spoločnosti hrozí jed subjektivismu, teda predstavy, že mravnosť je ľudským výtvorom,

súkromným, subjektívnym, že je vecou pocitov. „Cítim“ nahradilo „verím“. Podobne to, čo je v živote správne alebo nesprávne, určuje väčšinová zhoda a našim náboženstvom sa stáva demokracia, ktorú niektorí prezývajú „démonkracia“. Boh a jeho zjavené pravdy sú postupne vytláčané. Už niet pravdy, na ktorú sa môže človek spoľahnúť a ktorou sa človek môže posväcovať.

MY V istej židovskej dedine existovala jedna prastará tradícia. Keď obyvateľom hrozilo nejaké nebezpečenstvo alebo nešťastie, celá dedina sa vypravila za rabínom a prosila ho, aby sa modlil za odvrátenie nebezpečenstva. Tajomstvo modlitby spočívalo v tom, že rabín musel ísť na určité posvätné miesto v lese, musel tam zapáliť posvätné svetlo a pomodliť sa špeciálnou modlitbou. Tradícia potvrdzuje, že nešťastie bolo vždy zažehnané. Lenže roky ubiehali a rabín zomrel. Na jeho miesto nastúpil mladý rabín. Keď sa blížilo opäť nejaké nešťastie, ľudia za ním prišli s prosbou, aby sa šiel pomodliť na posvätné miesto, zapálil posvätné svetlo a pomodlil sa špeciálnu modlitbu. Mladý rabín ale túto špeciálnu modlitbu nepoznal. Išiel teda do lesa na to správne miesto, zapálil posvätné svetlo a modlil sa: "Bože, odpusť mi, ale nepoznám tú správnu posvätnú modlitbu. Môžeš mi aj napriek tomu pomôcť?" A Boh odpovedal: "Áno, aj keď sa nepomodlíš špeciálnu modlitbu, tak vám pomôžem." Po mnohých rokoch rabín zomrel a na jeho miesto nastúpil mladý rabín. Ten nielenže nepoznal tú správnu modlitbu, ale nevedel ani zapáliť posvätné svetlo. Keď za ním prišli dedinčania s prosbou o pomoc, pretože hrozilo nejaké nebezpečenstvo, rabín sa vydal do lesa. Začal sa modliť týmito slovami: "Bože, neviem ani špeciálnu modlitbu, ani neviem zapáliť posvätné svetlo. Pomôžeš mi aj napriek tomu?" A Boh odpovedal: "Aj tak vám pomôžem." Rabín po rokoch odišiel na večnosť a na jeho miesto nastúpil ďalší mladý rabín. Ten už nepoznal ani špeciálnu modlitbu, nevedel zapáliť posvätné svetlo, ani nepoznal to správne miesto. Keď sa modlil, pretože opäť prišli ľudia s prosbou o pomoc, tak sa pýtal Boha: "Bože, neviem kde je to správne miesto, ako zapáliť posvätné svetlo a ako znie tá správna modlitba. Čo mám robiť?" A Boh mu odpovedal: "Len sa modli." A Boh opäť nešťastie od dediny odvrátil.

ADE Tento židovský príbeh v sebe skrýva hlboké ponaučenie. Na čom skutočne záleží, to je človek, ktorý sa pravidelne modlí, je plný Ducha Svätého a takto hľadá pravdu a spolieha sa na ňu a posväcuje sa ňou. Zakončím slovami českého humoristu Miroslava Horníčka, ktorému sa pripisuje tento výrok: „Pravda je len jedna. Klamári majú viac alternatív.“ Amen.